

Wrocław, 24 września 2012 roku

WK.60/233/K-33/J-1/12

**Pan
Krzysztof Lis
Kierownik
Zakładu Usług Komunalnych
w Wądrożu Wielkim**

59-430 Wądroże Wielkie 174

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2001 roku nr 55, poz. 577 ze zm.), przeprowadziła w okresie od 25 czerwca do 6 lipca 2012 roku kontrolę gospodarki finansowej Zakładu Usług Komunalnych w Wądrożu Wielkim.

Zakres zbadanych zagadnień, okres objęty kontrolą oraz ustalenia przedstawiono szczegółowo w protokole kontroli, podpisanym i przekazanym Panu Kierownikowi w dniu 10 lipca 2012 roku.

Stwierdzone uchybienia i nieprawidłowości dotyczyły niżej wskazanych zakresów.

W zakresie uregulowań organizacyjno-prawnych

Obowiązujący Statut przyjęty Uchwałą Nr XIII/56/96 Rady Gminy w Wądrożu Wielkim z dnia 30 czerwca 1995 roku w sprawie uchwalenia Statutu Zakładu Usług Komunalnych w Wądrożu Wielkim z/s w Mierzycach nie był zmieniany do dnia kontroli. W efekcie widniały w nim zapisy niezgodne z aktualnie obowiązującym stanem prawnym oraz stanem faktycznym. I tak:

- w § 2 Statutu wskazano siedzibę Zakładu w miejscowości Mierzyce nr 124 w obiekcie oczyszczalni, podczas gdy od 6.01.2003 roku siedziba Zakładu mieści się w Wądrożu Wielkim;
- w § 3 Statutu wskazano, iż „Zakład działa na podstawie przepisów o zakładach budżetowych i innych obowiązujących przepisów prawa”, mimo iż od 1.01.2010 roku obowiązywał przepis art. 9 pkt 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz.U. nr 157, poz. 1240 ze zm.) wskazujący iż sektor finansów publicznych tworzą m.in. samorządowe zakłady budżetowe;
- w § 3 Statutu nadal widniał zapis o uprawnieniach Rady Gminy do uchwalania planu finansowego Zakładu, chociaż aktualnie uprawnienia do zatwierdzania planu finansowego posiada kierownik samorządowego zakładu budżetowego na podstawie § 39 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 roku w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych (Dz.U. nr 241, poz. 1616).

W zakresie kontroli wewnętrznej i księgowości

W uregulowaniach wewnętrznych ZUK nie określono osób odpowiedzialnych za przeprowadzanie wymaganej kontroli wewnętrznej dowodów księgowych, a wzory podpisów osób odpowiedzialnych za ich zatwierdzanie utraciły ważność. W toku kontroli, Zarządzeniem Nr 3/2012

z dnia 27.06.2012 roku w sprawie zmian w instrukcji obiegu i kontroli dokumentów, Kierownik ZUK określił osoby upoważnione do kontroli dowodów księgowych pod względem merytorycznym i formalnym oraz pod względem rachunkowym, a także wprowadził obowiązujące wzory podpisów osób upoważnionych do zatwierdzania dowodów księgowych.

„Wykaz stosowanych programów komputerowych w Zakładzie Usług Komunalnych w Wądrożu Wielkim” stanowiący załącznik do „Zasad (polityki) rachunkowości”, wprowadzony Zarządzeniem nr 2/2011 Kierownika ZUK w Wądrożu Wielkim z dnia 30.11.2011 r. był nieaktualny. Podczas kontroli, Kierownik ZUK Zarządzeniem Nr 4/2012 z dnia 26.06.2012 r. wprowadził nowy „Wykaz stosowanych programów komputerowych w Zakładzie Usług Komunalnych w Wądrożu Wielkim”, doprowadzając do zgodności z wymogami art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. c) ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity: Dz.U. z 2009 roku, nr 152, poz. 1223 ze zm.).

W Zakładzie Usług Komunalnych nie prowadzono ewidencji na koncie pozabilansowym 985 „Zaangażowanie środków samorządowych zakładów budżetowych”, pomimo funkcjonowania tego konta w Zakładowym Planie Kont. Wymóg prowadzenia ewidencji na tym koncie wynika również z § 15 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. nr 128, poz. 861 ze zm.).

W związku z nieterminowym regulowaniem zobowiązań wobec dostawcy wody jakim był Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej w Legnickim Polu ZUK w Wądrożu Wielkim zapłacił w 2011 r. odsetki karne w wysokości 6.465,21 zł, czym naruszył przepisy art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zgodnie z którym wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości i terminie wynikającym z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

W zakresie gospodarki pieniężnej i gospodarki drukami ścisłego zarachowania

Raporty kasowe sporządzano za okresy nawet dwutygodniowe, zamiast nie później niż na koniec każdego tygodnia, jak wynika z przepisu rozdziału V § 1 „Instrukcji w sprawie gospodarki kasowej”, stanowiącej załącznik nr 3 do Zarządzenia Nr 2/2006 z dnia 30.09.2006 r.

Nie zachowywano też chronologii zapisów w raportach kasowych ewidencjonując najpierw rozchody przy zerowych stanach początkowych środków pieniężnych w kasie, a jako ostatnią operację danego dnia ujmowano przychody (pobranie gotówki z banku).

Do dnia 26.06.2012 roku przekazywanie kasy odbywało się bezpośrednio pomiędzy pracownikami: Kasjer – Główny księgowy, bez dokumentowania tej czynności, co było niezgodne z wymogami rozdziału VI § 4 „Instrukcji w sprawie gospodarki kasowej”. W toku kontroli, w związku z urlopem Kasjera, sporządzono wymagany „Protokół komisyjnego przekazania kasy” z dnia 02.07.2012 roku. W Zakładzie nie dokumentowano również przeprowadzania kontroli okresowych kasy, wymaganych zapisami rozdziału VII § 1 i 3 „Instrukcji w sprawie gospodarki kasowej”.

„Instrukcja w sprawie ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania” stanowiąca załącznik nr 5 do Zarządzenia Nr 2/2006 Kierownika ZUK z 30.09.2006 roku nie była aktualizowana. Wśród podstaw prawnych opracowania powołanej instrukcji nadal widniały nieaktualne już akty prawne, np. ustawa z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. nr 249, poz. 2104 ze zm.). Za gospodarkę drukami ścisłego zarachowania był odpowiedzialny Księgowy – kasjer. Kasjer ewidencjonował ww. druki w księdze druków ścisłego zarachowania oraz sam sobie kwitował ich pobranie, co było niezgodne z § 4 ust. 1 „Instrukcji w sprawie ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania”.

Według stanu na 29.06.2012 roku, karty drogowe wydawane do użytku nie były objęte ewidencją, wbrew wymogom § 6 ust. 6 powołanej „Instrukcji w sprawie ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania”. W toku niniejszej kontroli ujęto w księdze druków ścisłego zarachowania ostatnie wydane pracownikowi karty drogowe. Spośród dwóch pracowników pobierających druki ścisłego zarachowania, wymagane pisemne upoważnienie (stałe) posiadał tylko jeden pracownik. Upoważnienie to nie było ujęte w rejestrze upoważnień do pobrania druków ścisłego zarachowania. Powyższe stanowiło o nieprzestrzeganiu przepisów § 8 ust. 3 i 6 „Instrukcji w sprawie ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania”. Druki ścisłego zarachowania nie były też inwentaryzowane, mimo wymogu określonego w § 10 ust. 1 „Instrukcji w sprawie ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania”. Również przekazywanie druków ścisłego zarachowania (w tym czeków gotówkowych) w przypadku urlopu pracownika odpowiedzialnego za prawidłową gospodarkę drukami odbywało się bez sporządzenia wymaganych protokołów zdawczo-odbiorczych, wbrew przepisom § 10 ust. 2 powołanej „Instrukcji w sprawie ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania”:

W zakresie realizacji planu kosztów

Mimo zmiany ilości zatrudnionych pracowników w ZUK w 2011 r. (9 etatów w miesiącach styczeń-lipiec, 10 etatów w miesiącach sierpień-grudzień), nie dokonano korekty wysokości odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych za ten rok. Spowodowało to zaniżenie kwoty odpisu o 459,82 zł. Brak korekty przeciętnej liczby zatrudnionych u pracodawcy stanowił naruszenie przepisu § 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 9 marca 2009 r. w sprawie sposobu ustalania przeciętnej liczby zatrudnionych w celu naliczenia odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych (Dz.U. nr 43, poz. 349).

WNIOSKI POKONTROLNE

Przekazując powyższe do wiadomości Pana Kierownika, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 powołanej ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie niezbędnych działań w celu wyeliminowania nieprawidłowości opisanych w protokole kontroli, a w szczególności:

1. Bieżące prowadzenie ewidencji na koncie pozabilansowym 985 „Zaangażowanie środków samorządowych zakładów budżetowych”, ujętym w obowiązującym Zakładowym Planie Kont

ZUK, zgodnie z przepisami § 15 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. Nr 128, poz. 861 ze zm.).

2. Przestrzeganie przepisów art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz.U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.), zgodnie z którymi wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań, celem niedopuszczenia do zapłaty odsetek karnych za nieterminowe regulowanie zobowiązań.
3. Przestrzeganie przepisów „Instrukcji w sprawie gospodarki kasowej”, stanowiącej załącznik nr 3 do Zarządzenia Nr 2/2006 z dnia 30.09.2006 roku, a zwłaszcza przepisów: rozdziału II § 1, rozdziału V § 1 i rozdziału VI § 4.
4. Przestrzeganie przepisów „Instrukcji w sprawie ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania”, stanowiącej załącznik nr 5 do Zarządzenia Nr 2/2006 z dnia 30.09.2006 roku, a zwłaszcza przepisów: § 4 ust. 1, § 6 ust. 6, § 8 ust. 3 i 6, § 10 ust. 1 i 2.
5. Naliczanie corocznie kwoty odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych z uwzględnieniem przeciętnej liczby zatrudnionych w ZUK, stosownie do wymogów § 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 9 marca 2009 r. w sprawie sposobu ustalania przeciętnej liczby zatrudnionych w celu naliczenia odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych (Dz.U. nr 43, poz. 349). Poinformowanie Izby o wykonaniu zobowiązania podjętego w trakcie kontroli w zakresie sporządzenia korekty odpisu na 2011 rok oraz przekazania należnej kwoty na rachunek Funduszu.

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, zgodnie z przepisem art. 9 ust. 3 i ust. 4 powołanej ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, oczekuje w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, zawiadomienia o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do Kolegium Izby. Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

1. Pan
Seweryn Sterc
Wójt Gminy Wądroże Wielkie
2. a/a